

ВИСТАВКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ОДИН ІЗ ВАЖЛИВИХ НАПРЯМІВ РОБОТИ ПЕДАГОГІЧНОГО МУЗЕЮ УКРАЇНИ

Рудницька Т.О. (Київ)

Сучасний музей – це дуже складний організм, де зберігаються різноманітні предмети, свідчення ставлення людини до світу, твори мистецтв. Його основне завдання – демонструвати їх людям, тому важливим напрямом культурно-освітньої діяльності музею є виставкова робота.

Музейні виставки присвячуються актуальним питанням сучасності: значним політичним подіям, культурним явищам, ювілеям, важливим проблемам, цікавим подіям минулого і сьогодення. Вони підвищують доступність, суспільну значущість музейних колекцій, ознайомлюють з науковими досягненнями музею.

На думку відомих західних музеєзнавців, “музейні виставки не можуть залишатися без змін упродовж тривалого часу. Інакше вони втратять свою цікавість і для активних відвідувачів, що неодноразово сюди приходять і для нових гостей, яким вони можуть здатися старомодними. Щоб уникнути падіння відвідуваності, слід час від часу оновлювати виставки” [4, с. 325]. Ми цілком поділяємо думку про те, що “багато музеїв використовують тимчасові виставки, щоб привернути увагу певних груп відвідувачів, щоб докладніше висвітлити теми основної експозиції. Тимчасові виставки зазвичай викликають жваве зацікавлення відвідувачів” [5, с. 20].

Виставкова діяльність є однією з пріоритетних у роботі Педагогічного музею України. Маючи у своїх фондах цінні історико-педагогічні пам'ятки, музей, за словами директора музею О. Міхна, реалізує свою місію, яка полягає у “збереженні, вивченні, комплектуванні фондів, науковій інтерпретації та презентації історії та сучасного стану української освіти та педагогічної думки” [3].

Важливою умовою успішного функціонування і розвитку музею є постійна актуалізація музейної експозиції, створення нових виставок, реалізація освітніх проектів на їх основі, а сам процес організації тимчасових виставок дає змогу музейним працівникам набути необхідний досвід з оформлення експозиції, написання документації, визначити напрямки фондової та наукової роботи.

Протягом року у залі стаціонарної експозиції музею відкривається до 10 тимчасових виставок і одна велика у виставковому залі, яка триває цілий рік. Виставка, яка тривала весь минулий рік – “2016-й педагогічний”. Вона розкривала історію установ-ювілярів – Педагогічного музею та Інституту педагогіки НАПН України – через окремі постаті видатних вчених та освітніх діячів України. В цьому році 2 березня 2017 р. відкрилась виставка

“Українська книга 1917–1921 рр.” (з фондів Педагогічного музею України). На виставці експонується навчальна та художня література, періодичні видання, дитяча книга 1917–1921 рр. з фондів Педагогічного музею України [1]. До речі, автори виставки “Українська книга 1917–1921 рр.”, щоб зацікавити відвідувача, подбали про фотозони для відвідувачів і надали можливість через QR-коди, розміщені поруч з друкованими виданнями, завантажувати на власний смартфон книги, що привернули увагу.

Окрім того, на початку 2017 р., у музеї відкрилась тимчасова виставка “Педагогічний календар: січень-лютий 2017”, присвячена вшануванню пам’яті цьогорічних зимових ювілярів — учених, педагогів, освітніх та громадських діячів, які зробили вагомий внесок у розбудову української освіти. Виставку представлено у формі календаря – чітко визначеного блоку інформації по кожній особистості та події. Більшість із представлених експонатів входять до наукового об’єкту «Колекція стародруків Педагогічного музею України» (рукописи, стародруки та рідкісні видання 1477–1923 рр.), що становить національне надбання. Незважаючи на короткий термін функціонування виставки (з 18 січня по 8 лютого 2017), її відвідали близько 200 осіб.

Сьогодні музеї розширюють свою аудиторію завдяки інтернету. На сайті Педагогічного музею “віртуальна” виставка є цифровим аналогом реальної музейної експозиції і має завдання, подібні до традиційних виставок: популяризація фондової збірки, введення у науковий обіг маловідомих музейних предметів, зацікавлення пропонованою темою тощо [2]. Таким чином, музеї отримали нову категорію відвідувачів – віртуальних, тобто тих, які знайомляться з експонатами, сидячи біля власного комп’ютера, у зручний для себе час, знаходячись у будь-якій частині України та світу. Це дає можливість значно розширити коло людей, які мають змогу оглянути запропоновану виставку.

Отже, виставково-експозиційна робота сьогодні є важливим напрямом діяльності Педагогічного музею України. Актуальним є пошук нових форм виставкової роботи, що дасть змогу підтримувати інтерес до музею, спонукати відвідувача приходити сюди знову і знову.

ЛІТЕРАТУРА

1. Відкриття виставки «Українська книга 1917–1921 рр.» (з фондів Педагогічного музею України) – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pmu.in.ua/exhibitions/>
2. Віртуальні виставки Педагогічного музею України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pmu.in.ua/>

3. Звернення директора. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pmu.in.ua/zvernennya_directora/
4. Котлер Н. Музейний маркетинг і стратегія: формування місії, залучення публіки, збільшення доходів і ресурсів / Н. Котлер, Ф. Котлер, В. Котлер; [пер. з англ. Т. Олійник, Т. Пирогова, С. Рябчук, Р. Свято]. – К.: Стилос, 2010. – 528 с.
5. Музей: менеджмент і освітня діяльність / [упорядн. Г. Аартс, З.Мазурик.] – Львів: Літопис, 2009. – 224 с.